

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József és Popovits Gyula
 laptulajdonosok.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275.
 Kéziratok nem adnak vissza.

Háboru és béke.

Debreczen, június 3.

Mialatt Magyarország és Ausztria a gazdasági háborura készül, Dél-Afrikából a békekötés híre érkezik. Mindenütt, a hol civilizált emberek vannak, örvendetes meglepedést kelt a hír és azt a reményt, hogy immár vége lesz a gazdasági depressiónak, mely Európa-szerte uralkodik. Világrészünk az utolsó években rendkívül nagy erőmegfeszítésnek volt kitéve. Ázsiában a „sárga veszedelem“ száműzése, Afrikában egy erős népnek európai hatalom parancsa alá hajtása. E két feladat látszólag nehezebb része aránylag rövidebb idő alatt sikerült és az egyesült európai haderő egy részét vissza lehetett vonni Kinából. Az a remény azonban, hogy a kínai zavarok megszüntetése után gazdasági téren fordulat áll be, csak kis részben valósult meg. Csupán a pénz és a hajószállítás drágasága engedett, de egyébként nem részeseült istápolásban kereskedelem és ipar. A csekély könnyebbülést aránylag a magyar kormány használta ki legjobban, a mennyiben a bekövetkezett pénzbőséget a 4 és fél százalékos államkötvények konverziójára kiaknáta és a korona-értéknek meghódította minden európai pénzpiacz elismerését.

Már most fel lehet ismerni, hogy nemcsak az volt e nagy művelet célja, hogy az államháztartáson néhány millióval könnyítsen, hanem az is, hogy pénzügyünket szoros összeköttetésbe hozza mindama gazdag államok pénzpiaczaival, melyekben aranyérték létezik, hogy így hathatósan ellenállhassunk a pénzügyi válságoknak, melyek majd az egyik, majd a másik pénzpiaczon törnek ki.

Kornfeld Zsigmond főrendiházi

tag, a magyar általános hitelbank vezérigazgatójának újabb utazásai azzal a sikerrel jártak, hogy a magyar koronajáradékot Bécsben, Berlinben, Párisban és Londonban jegyzik s ezzel az időnkénti hullámmástól távol tartják. Az új helyzet a hazai tőkének is lehetővé teszi, hogy nyugodtan vásárolja a saját állami címleteinket, mert ezek oly nagy területen kelnek, hogy az esetleges liquidálás meg van könnyítve.

Vajjon mit várhatunk a dél-afrikai háboru megszűnésétől?

A közvetlen hatást mindenképp Angliában fogják érezni. Költségvetéséből hiányzani fognak a háboru kiadásai, ipara erős lökéseket fog kapni, mert hiszen a burföldön sokat kell javítani s újból létesíteni. Ez javára fog szolgálni az egész európai gazdasági szervezetnek, mert bőséges aranyáramlással jár, mely az afrikai aranymezőkről ömlik Londonba. És minthogy a nagy pénzpiaczoktól többé nem vagyunk egészen elzárva, a változott helyzetet bizonyynyal mi is meg fogjuk érezni.

Fontos kérdés, vajjon Ausztriával és a külállamokkal lesz-e gazdasági béke, avagy elkerülhetetlen a háboru? Körber osztrák miniszterelnök a napokban megint olyan nyilatkozatot tett, mely arra enged következtetni, hogy a kiegyezési tárgyalások menete nem megnyugtató. Nyilatkozata úgy hangzik, mint valami orákulum. Nem a gazdasági érdekek szétágazása — úgy-mond — hanem más természetű szempontok nehezítik meg a kiegyezést. Mit akar ez mondani? Talán nem tévedünk, ha feltesszük, hogy Széll és Körber miniszterelnökök közjogi felfogásában vannak nagy különbségek. A magyar kiegyezési törvény

és a megfelelő osztrák alaptörvények nem teljesen kongruensek és nem is lehetnek már azért sem, mert a kiegyezési törvény a már létezett alkotmány helyreállítására, míg az osztrák alaptörvények új alkotmányt teremtettek s a szerkesztők nem szabadulhattak az Ausztriában addig uralkodott felfogástól. Innen vannak a két állam közjogi viszonyának terminológiájában a nagy eltérések, Ausztriában a *birodalmi* pénzügyminiszter s hadügyminiszter-féle kifejezések. Ezek az eltérések végigvonlnak a két állam egész viszonyán s nem kis részben számos bosszantó eset forrásai.

Lehet, hogy Széll Kálmán a mostani kiegyezési tárgyalások alkalmával a közjogi terminológiában burjánzó gyomot ki akarja irtani, ami azt a gondolatot kelthette fel az osztrák miniszterelnökben, hogy Széll a későbbi válást készíti elő. Ez lehet ama más természetű szempontok értelme. Ha csakugyan így van, akkor a kiegyezés miatt nem aggódunk, mert méltányos, igazságos alapon s nem-csak mulóan hanem addig, míg az anyagi érdekekkel összeegyeztethető, *senki sem óhajtja inkább a kiegyezést, mint Széll Kálmán, ki Deák művét jónak tartja s azt a meddig csak lehet, fenn akarja tartani.*

Ami pedig a kereskedelmi szerződések létrejöttét illeti — olyanokét t. i., melyek gazdasági fejlődésünkre hasznosak — nem ringatjuk magunkat optimizmusban, de azért reméljük, hogy türehető állapotot fognak teremteni, miután *Goluchowski* gróf, *Bülow* gróf és *Prinetti* egybehangzóan kijelentette, hogy a politikai barátság megkönnyíti a gazdasági barátság fenntartását.

!! Kert megnyitás az Angol Királynőben !!

Debreczenben páratlanul álló kellemes, pompás udvarkertjét ~~ma szerdán~~ a Magyar Testvérek, csütörtökön Rác Károly zenekarának hangversenye mellett megnyitja. — Kitűnő kiszolgálás! Választékos reggeli! Frissen csapolt Dréher sörök. A közönség támogatását kéri: **Hauer Bertalan**, az Angol Királynő tulajdonosa.

Szerdán Magyar Testvérek hangversenye. — Csütörtökön Rác Károly hangversenye.

HAUER BERTALAN étterem és szálloda-tulajdonos értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Magyar Testvérek, csütörtökön Rác Károly zenekarának hangversenye mellett megnyitja. — Kitűnő kiszolgálás! Választékos reggeli! Frissen csapolt Dréher sörök. A közönség támogatását kéri: **Hauer Bertalan**, az Angol Királynő tulajdonosa.

A magyar delegáció ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 3.

A magyar delegáció mai teljes ülésében folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. A magyar termelésnek és iparnak a katonai szállításokban való megfelelő részesedésére vonatkozó határozati javaslatnál

Rakovszky István kéri a hadügyi kormányt, hogy az ilyen szállításoknál ne csak a nagyipart, hanem a kisipart is vegyék tekintetbe.

Jekelfalussy altábornagy azt javasolja, hogy a kisiparnak a szállításokban való kvótáját a két állam kereskedelmi miniszterei határozzák meg. Erre tehát a hadügyi kormány nem gyakorol befolyást, de azt konstatálhatja, hogy a viszonyok e tekintetben az utóbbi időben jelentékenyen javultak.

Az új ágyuk tételénél

Münnich előadó azt javasolja, hogy ezt a kérdést a 38 millió rendkívüli hitellel együtt tárgyalják. Megjegyzi, hogy a hadügyminiszter az albizottságban kijelentette, hogy az új ágyuknak csak a csöveit fogják az arzenálban készíteni, a többi részek versenytárgyalás útján fognak beszerezni. A hadügyminiszter kiállításra helyezte a magyar iparnak megfelelő részesítését.

A delegáció **Rakovszky** felszólalása után elhatározta, hogy a póthitelekkel együtt tárgyalja.

Holló Lajos polemizál **Tisza** Istvánal, aki tegnap azt mondta, hogy igyekezzenek megtakarításokat eszközölni a katonaság élelmezésénél, hogy így több pénz jusson az ágyukra. Kifogásolja a nyugdíjak nagy összegét. A nyugdíjak 26 milliót tesznek ki. Ennek az az oka, hogy életerős, munkabíró embereket nyugdíjaznak. A három évi szolgálatra most már nincsen szükség. A saját nyelvükön az ujonezokat két, sőt másfél év alatt is ki lehet jól képezni. A magyar elemet nem találjuk megfelelő mértékben képviselve a hadseregben. Ennek az az oka, mert a hadseregben olyan szellem van, mely az ő nemzeti érdekeivel ellenkezik. Végül határozati javaslatot terjeszt be két éves szolgálati idő és a hadseregnek magyarrá tétele érdekében.

Jekelfalussy altábornagy a hadügyminiszter nevében tiltakozik **Holló**nak amaz inszINUÁCIÓJA ellen, mintha az osztrák-magyar hadsereg Kinában szolgálókat teljesített volna. A mi a Haubitzeket illeti, kijelenti, hogy eddig még egy Haubitze-ágyút sem gyártottak. A hadügyi kormányzat tiszta kézzel nyíltan és nem titokban dolgozik. (Általános helyeslés.)

Laszkary Gyula az új ágyukra kért rendkívüli hitelt nagyon is magasnak tartja.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

Debreczen az önálló vámterület mellett.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 3.

Tegnap délután három órakor tartotta meg a városi törvényhatóság jog- és pénzügyi bizottsága a múlt hó 31-én részvétlenség miatt elmaradt ülését.

Jelen voltak az ülésen az elnöklő **Vecsey Imre** tb. főjegyző, tanácsnokon kívül **Roncsik Lajos** főszámvevő, **Abraham László** tiszti főügyész, **Bészler Károly** árvaszéki elnök, **Varga Károly** jegyző, **Mayer Emil**, **Szántó Sámuel** dr.,

Bechert Manó, dr. **Kola János**, **Kovács József**, **Nemes Kálmán**, dr. **Irinyi István**, **Miskolczy Jenő**.

(A gyámpénztár feleslege.)

Legelső tárgya a bizottsági ülésnek **Szell Kálmán** belügyminiszter leirata volt a gyámpénztári tartalékalap feleslegének hova fordítása tárgyában.

Ez a felesleg évek óta a házi pénztár jövedelme volt, dacára annak, hogy a miniszteri döntés értelmében törvény szerint a 7-14 éves árva gyermekek gondozására kellene fordítani. A házipénztár 39 ezer koronát vett föl már a tartalékalap feleslegéből s a belügyminiszter mindezt visszaköveteli a törvény intézkedésének betartását követelve.

Hosszabb vita után úgy határozott a bizottság, hogy újból fölír a belügyi kormányhoz s kérelmezni fogja, hogy a miniszteri döntésnek ne legyen visszaható ereje s csupán a jövőre nézve legyen kötelező, annyival is inkább — mivel a gyámpénztári tartalékalap feleslegének hova fordításáról alkotott törvény is újabb keletű.

(A gazdák érdekében.)

Udvarhely vármegye átiratával foglalkozott ezután a jog- és pénzügyi bizottság. Az iránt keresi meg **Debreczen** sz. kir. város közönségét a testvértörvényhatóság: pártolná az **udvarhelymegyei** feliratot, mely az országgyűléstől az 1883. évi XLIV. t. cz. 50 §-ának olyként való módosítását kérelmezi, hogy a **gazdaközönség a letakart és asztagba rakott terményt utólag, tehát nem lábon érő elemi csapás után is részesülne az arányos adóleírásban.**

A bizottság egyhangulag tette magáévá a nagyfontosságú javaslatot és ajánlja a közgyűlésnek, hogy hasonszerű felirattal keresse meg a törvényalkotó testületet.

(A leszavazott szanatorium.)

Hódmezővásárhely közönségének felhívása a kebelében létesítendő s tüdőbetegek gyógyítását célzó szanatorium egyesületbe való belépés iránt — foglalkoztatta ezután a bizottságot.

Többen szólottak hozzá a megkereséshez és szinte egyhangulag abban az értelemben, hogy a megkeresésnek eleget tenni nem célirányos már azért sem, mert az **Alföld** éghajlati viszonyai ugysem alkalmasak tüdőbetegek gyógyítására s így a tervezett szanatoriumok magaslatos hivatásuknak aligha felelhetnek meg. **Debreczen** sz. kir. város közönsége egyébként már tagja is az egyik alföldi — a **békésgyulai** szanatorium egyesületnek s így a bizottság a kérelem megtagadását javasolja a közgyűlésnek.

(Apróbb ügyek.)

Vedres Mihály 80 éves napidíjas 30 éve szolgálja a várost. Kegydíj iránti kérvénye foglalkoztatta a bizottságot, mely az öreg honvéd kérelme teljesítését javasolja.

Fizetés és lakbéremelést kérelmeznek a városi hajduk is. A bizottság az általános fizetési szervezés alkalmából igéri figyelembe venni a kérést.

Katona Gáborné kegydíj iránti kérelmét a rendőrfőkapitányi javaslat alapján a bizottsági ülés nem javasolja.

Szűcs Pál és társai **nádudvari** lakosok a **debreczeni** tanyabirtokra tulajdonjoguknak polgári oklevél hiányában is bekebelezhetőségét kérik. A jog és pénzügyi bizottság teljesíthetőnek véli.

Horváth György a **Dóka**-féle városi földre beadott viteli ajánlata nem volt figyelembe vehető, mert nyilvános árlejtés fog kiiratni.

(Az önálló vámterület.)

Végezve a kisebb és jelentéktelenebb ügyekkel, következett a tárgysorozat legnagyobb fontosságú pontja **Nagyvárad városának az önálló vámterület érdekében a magyar országgyűlés képviselőházához intézett és Debreczen város közönségéhez pártolás czéljából megküldött felirata.**

A jog és pénzügyi bizottság ülése egyhangulag hozta meg határozatát, melynek értelmében a felirat pártolását és hasontartalmu memorandum fölterjesztését fogja javasolni az e hó 25-én tartandó városi közgyűlésnek.

(A vidéki színészetért)

Szeged város közönsége a vidéki színészet segélyezésére az országos költségvetésben fölvevett 56 ezer koronának 200 ezerre való fölemelése iránt a belügyminiszterhez feliratot intéz, melyet támogatást kérve küldött meg ide.

Többek hozzászólása után a felirat pártolása mellett foglaltak állást a bizottsági tagok.

(Hidvéger Mihály kérvénye.)

A város **vekeri** bérlője **Hidvéger Mihály** kérvényt nyújtott be a tanácshoz: hogy a bérlet átadásakor vegye át a város tőle az általa eszközölt építéseket és ujonnan beállított szőlőtelepét. A kérvény véleményezésével **Abraham László** tiszti főügyész bizatott meg, kinek javaslatára a bizottság **Király Gyula** gazdasági tanácsnokot bizza meg a helyszíni szemle megejtésével s az átviteli árösszeg megállapításával.

(Új függő kölcsön.)

Tárgysorozaton kívül legutoljára az ev. ref. elemi iskolai építkezésekre szükségelt 71,000 korona miként való fedezésének kérdése foglalkoztatta a bizottságot.

Az előterjesztés újabb függő kölcsönt proponált, de előterjesztésében maga **Roncsik Lajos** főszámvevő is elismerte, hogy csak az apró kölcsönök rontják a város hitelét.

Szántó Sámuel dr. a leghatározottabban ellene van a kicsinyeskedésnek és egy nagyobb, előnyös kölcsönt javasol, melylyel az apró adósságcsinálás fölöslegessé válna.

A bizottság ily értelemben döntött s így a **Pacsirta**-, **Kossuth-utcai** és **homokkerti** iskolák ügye újból lekerült a napirendről.

Egyéb tárgya az ülésnek nem lévén, **Vecsey Imre** tb. főjegyző, tanácsnok, megköszönvén az érdeklődést, fél ótkor berekesztette a bizottság összejövetelét.

Öngyilkos honvédszázados.

Betegség elől a halálba.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 3.

Tegnap délután ismét mély gyászba borított egy debreczeni intelligens uri családot egy revolverdörrenés. **Schneller Károly** honvédszázados, a harmadik honvédezed egyik legnépszerűbb kezelőtisztje, öngyilkossági szándékból revolverből halántékou lőtte magát s pár percznyi kínos szenvedés után, szörnyet halt.

Az öngyilkosság szomorú híre futó tüzként terjedt el a városban és az emberek megdöbbenve beszéltek egymásnak a tragikus esetet. Az öngyilkos százados huszonhárom esztendő óta lakott

Debreczenben s lekötözött, nyájas modorával, igen népszerű és kiválóan kedvelt tagja lett a debreczeni úri társaságnak. Mint katoná egyike volt az ezred legkitünőbb tisztjeinek; maga a pontosság, a megtestesült becsületesség és odaadó bajtárs. Mint főbbvaló is mintaképe volt bajtársainak és az egész ezred osztatlan szeretetét és tiszteletét bírta. Mint családapa szintén mintaképül szolgált s felesége, felnőtt gyermekei rajongó szeretettel csügtek rajta.

A népszerű katonatiszt öngyilkosságáról az alábbi részleteket sikerült megtudnunk:

Schneller Károly százados a Péterfia-utca 80-ik számú házában lakott, a mely egyik kollegája: Bán százados tulajdona, aki szintén ott a házában lakik. Tegnap délután két óra körül, közvetlen az öngyilkosság elkövetése előtt, együtt ült a kapitány családjával: neje és felnőtt leányával. Felesége még a délelőtt folyamán különös izgatottságot vett észre rajta s midőn ennek okáról tudakozódott, a százados csak annyit mondott, hogy régi baja ismét jobban gyötri. Délfelé mind izgatottabb lett, a halál gondolatával foglalkozó katoná és midőn ebédhez sem akart ülni, aggódó felesége orvosért akart küldeni, de Schneller a leghatározottabban tiltakozott ez ellen. Majd később, midőn családja ismételtén kérte, hogy engedje magához az orvost, mintegy megnyugtatta aggódó hozzátartozóit:

— Nem szükséges; már jobban érzem magam, de meg később — *ugyis eljön az orvos.*

Ekkor már teljesen megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata. A család ebédhez ült, ő maga pedig, ott az ebédlőben föl és alá sétálgatott, majd asztalhoz ült és tréfálgatott is családjával. Ebéd után együtt maradt a familia az ebédlőben. Szatmáron lakó fiukról, a ki ottani törvényszéki jegyző, folyt a beszélgetés a százados és neje között.

— Irjál Károlynak — szolt egyszerre a százados, még mindig aggódó nejehez. — De menjetek a másik szobába. Hagyjatok magamra, mert fáradt vagyok és pihenni szeretnék kissé.

A százados neje és leánya magára hagyták a gyöngéledő családfőt s midőn kimentek, még látták, amint az ebédlő divánjára dől, mintha tényleg pihenni akarna. De alig hogy felesége és leánya behúzták maguk után az ajtót, Schneller százados az ebédlő mellett levő szűk hálósobába ment s a fiókos szekrényből kivette *tizenegy milliméteres* forgópisztolyát és a *tükör elé állva, a pisztoly esővét jobb halántékához szorítva, hirtelen elsütötte a haláltosztó szerszámot.* A golyó a jobb halánték kellő közepében furdott a fejbe és a koponya balfalesontjának legkiállóbb helyén röpült ki és *rögtöni halált okozott.*

Az óriási durranás zajára rémülten futott össze a ház minden lakója és beharagot a százados hálósobájába, a

honnan a durranás hallatszott. Akkor már ott találták az öngyilkos feleségét és lányát, akik kétségbeesve jajveszékáltak és kezeiket tördelték, a mint a családfőt nagy vértócsóban a szekrény és az ágy között guggoló helyzetben látták a halállal vívódni. Jobb kezében még göresösen szorította a füstölő pisztolyt.

Bán százados nyomban a szomszédságban levő bábaképezdebe orvosért küldött, a honnan rögtön eljött *Strelinger Győző dr. bábaképezdei segédtanár,* de segítségére már nem volt szükség. Csak a *beállott halált konstatálhatta.* Időközben Bán százados az ezredparancsnokságot is értesítette a tragikus esetről, a honnan *Sauerwald Frigyes ezredorvos* is nyomban eljött, de ő is csak a halált konstatálhatta.

Ezután az öngyilkos bajtársai adták egymásnak a kilincset s valamennyien könnyes szemekkel, zokogva álták körül a szeretett bajtárs holttestét. Az ezredparancsnokság részéről *Pápay százados és Szarka főhadnagy* vették fel a szomorú esetről a szokásos tényálladékot, míg a tragikusan véget ért századosnak Szatmáron lakó fiát, *Schneller Károly ügyészégi jegyzőt,* ugyancsak Bán százados értesítette táviratilag a szomorú eseményről. Kisebik fia pedig, aki a főgymnasium VII-ik osztályu tanulója, csak délután, midőn az iskolából hazajött értesült édes atyja gyászos tragédiájáról és szivettépő látvány volt, a mint a gyászos eseményről mit sem sejtett gyerek a fájdalomtól mardosva édes atyja holttestére borult és anyjával és nővérével együtt sirt és zokogott.

Az öngyilkos semmiféle levelet, a melyben végzetes tettének okát adta volna, nem hagyott hátra. Hozzátartozói azt hiszik, hogy gyógyíthatlan betegsége adta kezébe a gyilkos fegyvert, noha a betegség nyomai nem igen látszottak meg rajta; egyáltalán nem viselte meg s aki nem tudta, a legéleterősebb, a legégszesebb embert látta a daliás századosban.

A holttestet az ezredparancsnokság a katonai kórházba szállíttatja, ahonnan felboncolás után, katonai diszszel helyezik örök nyugalomra az oly tragikusan véget ért, népszerű katonatisztet.

A keszthelyi családirtó.

—
Méregekverő apa.

—
Saiát tudósítónktól.

Debreczen, június 3.

Többször megemlékeztünk már arról a bűnvádi eljárásról, a melyet a nagykanizsai kir. törvényszék indított *Laskay Tivadar* egykor gazdag keszthelyi fahereskedő ellen azon a czimen, hogy két gyermekét megmérgezte. A szenzációs bűnpört — mint lapunknak Nagy-Kanizsáról jelentik, e hó 5-én tárgyalja az ottani törvényszék. A vádirat, a mely ellen a vádlott kifogást nem tett, így adja elő a tényállást:

Gőzt Ferencz keszthelyi járásbíróhoz 1901. június 10-én névtelen följelentés érkezett, a mely szerint *Laskay Tivadar, Ferencz* fiát megmérgezte és *Margit* leányának életét is készül méreggel kioltani. Június 21-én a névtelen levélíró határozottabb alakban ismételte feljelentését, mire a járásbíró mind a két levelet június 26-án áttette a nagykanizsai kir. ügyészséghez. A tényállás akkor az volt, hogy a 12 éves *Laskay Ferencz* 32 napi kioldás után 1901. május 11-én, a 4 $\frac{1}{2}$ éves *Laskay Margit* pedig június 15-én hányással járó göresök között kimult. A kezelőorvosok akkor gümős agyhártyagyuladást konstatáltak a halál okául.

Orosdy Lajos dr. kir. ügyész június 28-án megindította a vizsgálatot. A két gyermek holttestét exhumáltak és a fiu holttestéből 1147 grammot, a leányka holttestéből pedig 931 grammot felküldtek az országos bírósági vegyészhez, *Felletár Emil dr.-hoz.* Az országos bírósági vegyész, *Laskay Ferencz* hullarészében 21 milligramnak megfelelő mennyiségű mérget talált, *Laskay Margit* hullarészében pedig 44.5 milligramm arzénsavnak megfelelő mennyiségű mérget. *Laskay Tivadar* erre július 17-én letartóztatott. *Laskay* a vizsgálat folyamán tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Azzal védekezett, hogy a kezelő orvosok gümős agyhártyalobot konstatáltak, ha pedig arzénsav volt a gyermekek tetemében, azt csak valamely ellensége adhatta be nekik. De ő meg van győződve, hogy a gyermekek az anyjuktól örökölt gümőkóros betegségben haltak meg.

Tuli József, Laskay Ernőnek, a vádlott bátyjának inasa a vizsgálat folyamán azt vallotta, hogy a vádlott rá akarta bérni, hogy főnöke fűszerkereskedéséből patkánymérget lopjon. *Seemann* uradalmi állatpreparátortól is ismételtén kért arzénikumot. Mikor pedig *Seemann* felesége a kis *Ferencz* betegsége alatt az atyját szemrehányásokkal illette, hogy miért hanyagolja el fiát, a vádlott azt felelte:

— Már ugy sem tart soká. Nemsokára megnősülök. Elveszem egy volt szolgabírónak az özvegyét.

Moyzer György dr. kezelőorvos azt vallotta, hogy a kis *Laskay Ferencz* folyton hányt, de az apa őt, az orvost, hamis adatokkal megtévesztette, mert a kórkép is napról-napra változott és az arzénikum-mérgezés tüneteit is csak abban vélte később konstatálhatni, hogy a fiu lábszárizmai meg voltak bénulva, de a betegséget ő gümős agyhártyalobnak minősítette. A kis *Margit* halála rövid haláltusa után következett be. Mindkét gyermek kórtüneteiből *Laskay* mindazokat titkolta az orvos előtt, a melyekből a mérgezés tüneteit lehetett volna megállapítani.

Az idősebb fiu betegségének tartama alatt a kis *Margit* elhunyt anyja testvérénél volt. Alig hogy visszatért atyja házához, atyja keserű befőtten és keserű vizet adott be neki. Mind a két gyermek sokszor panaszkodott *Udvari Mari* eselédleánynak, hogy apjuk utálatos izü befőtten és vizet ad nekik és ettől vannak ők olyan rosszul. Különösen a kis *Margit* panaszkodott, hogy atyja valami port is fúj az orrába. Június 6-án betegedett meg a kis leány, 15-én panaszkodott, hogy nagyon rosszul érzi magát és ezekkel a szavakkal: Anyám, anyám, mindjárt megyek én is. — kiadta lelkét.

Gyermekeinek gyors egymásutánban bekövetkezett halálát *Laskay* azzal igyekezett kimagyarázni, — hogy anyjuktól

örökölték bajukat, anyjuk is gümőkórban halt meg. De az igazságügyi orvosi tanács konstataciója, hogy a holttestekben sem az első, sem a második boncolás alkalmával nyomát sem találták gümőkóros betegségeknek.

Laskay két gyermeke halála után egyáltalán nem mutatott bánatot, sőt kártyavetés alkalmával azt hangoztatta, hogy a kártya azt mondja, hogy harmadik fia, a kis Jancsika is nemsokára el fog pusztulni. Laskay rémes cselekedetének titkos rugója valószínűleg egy vagyonos özvegy asszony, Herman Antónia iránt való szerelme volt. Ismételt megkérte az asszony kezét, de az mindannyiszor elutasította.

Laskay egész vagyonát odaigérte az asszonynak, ha felesége lesz, de az özvegy ezt az ajánlatot is visszautasította azzal, hogy Laskay gyermekei egykor őt fogják vádolni, hogy vagyonukat elharácsolta. Nyilván ezért kellett a gyermekeknek pusztulniok, mert ők akadályozták meg látszólag Laskay házasságát.

A nagy-kanizsai törvényszék kétszeres gyilkosság miatt helyezte vád alá Laskay Tivadart. A tárgyalást a törvényszék elnöke, *Tóth László* táblai bíró fogja vezetni, a vádat *Orosdi Lajos* dr. kir. ügyész képviseli. — Laskay védői: *Oroszváry Gyula* és *Havas Hugó* dr., ügyvédek.

UJDONSAGOK.

Otthon a lelenczeknek.

Puky Gyula főispán a tanácshoz.

A debreczeni lelenczház ügye mind rohamosabban halad a megvalósulás felé s immár nem messze az idő, mikor városunkban is megnyitják a talált kisdédek megmentésére és fölnevelésére szánt humánus egyesület ajtajait. Csak a napokban emlékeztünk meg a belügyi kormány kiküldöttje, *Frank* dr. látogatásáról, ki a sertésvásárteret választotta ki a lelenczház számára s immár újabb előrehaladásról adhatunk számot.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja *Puky Gyula* átiratot intézett ugyanis tegnap a városi tanácshoz, csatolva másolatban a Debreczen város védnöksége alatt alakult lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesületnek *Dégenfeld József* gróf elnök és *Szabó Kálmán* jegyző által aláírt beadványát. A terjedelmes írás a gyermekvédő egyesület legutolsó választmányi ülésének határozataiként értesíti a vármegye főispánját, hogy az egyesület hajlandó vagyonának egy részét a lelenczotthon számára felajánlani, az esetben ha az teljesen állami jellegű lesz, minden felekezeti színezet kizárásával.

A gyermekvédő egyesület nagyerdekű beadványát azzal a megkereséssel küldi meg *Puky Gyula* főispán a tanácsnak, hogy az ennek figyelembe vételével döntsön a lelenczotthon építésének kérdésében s az e hó 21-én tartandó városi közgyűlés határozzon a kiszemelt telek átengedése iránt.

Kétségtelen, hogy a közgyűlés minden vita nélkül — egyhangulag fog határozni és pedig olyan értelemben, hogy a volt sertésvásárteret díjmentesen átengedi a lelenczotthon ezéljaira. Így az építkezési pályázat még e hó folyamán közzétételük és nem lehetetlen, hogy már ezidén fölépül a senki gyermekeinek édes otthona.

Büntessék meg az apámat!

— *Egy szerelmes lányka panasza.* —

Dult ábrázattal, vörösre sirt szemekkel rontott be tegnap éjjel H. Adél, egy igen csinos képű leányka a rendőrség büntügyi osztályához.

— Büntessék meg az apámat! — kiáltotta, azután eleskolt a szava, görcsös zokogásba tört ki s bágyadtan, kimerülve lerogyott a székre. A tisztviselők vigasztalóan, résztvevően melléje telepedtek s mikor félig-meddig megnyugtatták, a leányka ismét szólni kezdett:

— Huszonöt éves vagyok. Évek óta magam kereselem a kenyeremet. — Nem azért, mintha rá volnék utalva, de az apám miatt. El tudna tartani, de haragszik rám s üldöz. Megszerettem egy fiatal embert. Szegény, de becsületes, szorgalmas iparos, a ki megérdemli, hogy szeressem, mert hiszen ő is szeret. — Apám nem szenvedheti, mert szegény. — Üldözi, ha látja s nekem sincs otthon nyugodalmas perczem — miatta.

— A vőlegényem feleségül akar venni. Nagykoru vagyok, hozzá mehetek, nem tilthatja meg senki. Am az apám végig üldözi. Megfenyegetett, hogy kitagad. Visszatartja a holmimat, a fehérneműmet, a mit magam szereztem, a miért én dolgoztam, én szenvedtem. Kérem büntessék meg... Ugy bánik velem, mintha a mostohám lenne, vagy mintha rossz, mintha züllött, becsületes leány volnék...

A főkapitányság a kemény lelkű apát ma délre beidézte. Szépszerivel fogják megértetni vele, hogy nem jól cselekszik, ha a leánya boldogságának útját állja. Mikor hiszen se joga, se oka nincs rá.

* *Kiss Aron püspök* itthon. *Kiss Aron*, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület nagyérdemű püspöke tegnap érkezett haza *M.-Szigetről*, hol az ottani lyceum érettségi vizsgálatain vett részt. Az agg főpásztor teljes jó egészséggel örvend.

* *A város művészeti ösztöndíja.* Debreczen város három éven keresztül élvezhető évi 700 forintos művészeti ösztöndíjra *kilenczen* pályáznak ezidén. Az alapítvány ügyében a csütörtöki tanácsülés fog dönteni, de máris erősen folynak a korteskedések, a melyek a mily izléstelenek ép oly károsak is lehetnek éppen a protegáltra nézve. Igazi zseniáltság és művészet nem szorul jóakaró szavakra s hisszük, hogy azé lesz a palma, a ki tényleg legérdemesebb is arra.

* *A rendőrség működése számokban.* A büntügyi osztály most készült el a múlt hónap statisztikájával. E szerint előfordult 8 emberélet elleni cselekmény, 1 rablás, 37 lopás, 10 vagyon elleni kihágás, 4 becsületsértés, 2 magánlak sérítés és 1 hamis tanuzás. Kihágási ítélet 346 esetben hozatott; rendőri bűnügy 282 volt. Eltolonczoltatott 154 egyén és

kézbesített idegen hatóság megkeresésére 504 ügydarab. Mindezekből pedig az tűnik ki, hogy a rendőrségen május is eléggé mozgalmas volt.

* *Székely-bizottság Debreczenben.* Az a nagyarányu mozgalom, mely a pusztuló székelység megmentését és fölsegitését tűzte ki maga elé ezélul, fiókot állit Debreczenben is. E ezélből e hó 15-én délelőtt 10 órára a vármegyei ház disztermében alakuló-gyűlés lesz, melyen a helyi székely-bizottságot fogják megalakítani városunk erdélyi szülöttei azoknak támogatásával, kik a székelység ügye iránt érdeklődéssel viseltetnek. Az alakítás ezélja, hogy az intéző központnak legyenek az ország nagyobb városaiban s így itt is olyan szövetségesei, kikhez vállalati, telepítési és egyéb a székelykérdés megoldása érdekében megkezdett vállalkozásban fölmerülő szükség és alkalom esetén, bizalommal fordulhasson. A mozgalom élén a kormány kiküldöttjeként *Sándor János*, *Maros-Torda* vármegye főispánja áll, míg a vidéki székely-bizottságok megteremtésén a székelység társadalmi uton dolgozó barátai fáradoznak.

* *Közigazgatási bizottsági ülés.* Debreczen város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága e hó 5-én csütörtökön délután 3 órakor tartja rendes havi ülését a városház nagytermében *Simonffy Imre* kir. tanácsos. polgármester elnökletével. A tárgysorozat a rendes havi jelentéseket tartalmazza.

* *A Borsy-ügy a miniszter előtt.* A Borsy-féle pemetefü-czukorka ügynek nem igen szakad vége. Csak nemrég adtunk hírt a tanács ama döntéséről, mely a megfélebbezett rendőri elmarasztalás mellőzésevel fölmentette a közegészségügyi kihágás alól Borsyt s mindössze 40 koronára ítélte el kihágás ezimén. Ebbe az ítéletbe sem nyugodott meg a pemetefü-czukorkák gyártója, de nem fogadta el a főorvos sem s így előbbi teljes fölmentésért, az utóbbi pedig szigorításért felebbeztek. A tegnapi tanácsülés ugy határozott, hogy a felebbezéseket felterjeszti a belügyi kormányhoz: döntsön a vitás pemetefü-czukorkák ügyében. Hogy a miniszteri ítéletben megnyugosznak-e az érdekeltek, ez legalább is kétséges az előzmények után.

* *Szabó Károly temetése.* Tegnapi lapunkban megemlékeztünk már Szabó Károly, bihari esperes hirtelen elhunytáról. A tevékeny, nagyérdemű pap éppen oly tragikusan hunyt el, mint kevéssel előtte Szabó János esperes. Rövid időközben két ilyen nagyérdemű lelkész halála méltán ejtheti gyászba az ev. ref. egyházat. Mint értesülünk, Szabó Károly esperest alvásközben, éjjeli egy órakor érte a halál *Fugyiban*, hol iskolalátogatást teljesített. Temetése ma délután négy órakor lesz *Nagykerekiben*, mely községnek évek óta volt szeretett lelkésze. Temetésén megjelennek a bihari egyházmegye lelkészei testületileg s az egyházkerület részéről is többen vesznek részt a gyászszertartáson.

* *A Simonyi-ut öntözése.* A tegnapi tanácsülésen *Aczél Géza* főmérnök jelentése kapcsán szóba került a Nagyerdőre

vezető *Simonyi*-ut locsolásának kérdéseit. Minthogy az öntözéshez szükséges vízmennyiséget csak a nagyverdei fürdőtelep szolgáltathatja — megbizta a városi tanács ülése *Debreczeni Jenő* gázgyári igazgatót, *Körner Adolf* tanácsnokot és *Aczél Géza* főmérnököt, hogy ez irányban a fürdőtulajdonosokkal tárgyalásokat kezdenek s kiküldetésükről a legközelebbi tanácsi értekezleten beszámoljanak.

* **Házasság.** Székelyudvarhelyi *Szoboszlay-Pap* Zoltán kir. törvényszéki albiró és szilágymegyei földbirtokos eljegyezte Budapesten sárói és derzsenyei *Lévay Ferencz* volt kultuszminiszteri tanácsos és neje, szül: magyareszékei *Korda Sarolta* leányát: Sáríkat.

Hegyesy Vilmos, a kolozsvári *Magyar Polgár* felelős szerkesztője ma tartotta esküvőjét Kolozsvárott *Hirschfeld* Elizával, özv. *Hirschfeld Györgyné* leányával. A polgári házasságkötés után az egyházi szertartást *Biró Béla* apátplébános végezte. Mint tanúk *Dorja Albert* kir. közjegyző és *K. Biasini S.* szerepeltek.

* **Adóarányosítás.** Az ipartestület tegnap folytatta tovább a testülethez tartozó szakok adóarányosítását. Tegnap a hentes-iparosokra került a sor. A távollevő *Tóth Kálmán* elnök helyett *Tóth Kálmán* titkár vezette a tárgyalást, mely hosszas tanácskozás után épen úgy, mint a többieknél, eredményesen végződött, a mennyiben a hentesek is csatlakoztak az ipartestület által kezdeményezett adóarányosításhoz.

* **Debreczeniek a Tompa-szobor leplezésénél.** Ma leplezik le Rimaszombaton *Tompa Mihálynak*, a „*Virágregék*” halhatatlan költőjének ércszobrát. A nagy költő itt született, itt kezdte tanulói pályáját s innen indult ki a világba hírt, nevet, dicsőséget szerezni. Szülővárosa méltó kegyeletét rójjá le most nagy szülötte emlékének, midőn ércszobrát a rimaparti magyar város egyik szép terén felállította. A nagy ünnepélyen ott lesz *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter is, valamint az író-világ nagy tábora. Képviselteti magát a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság, az „*Otthon*” hirlapírók egyesülete, különböző egyházi és világi testületek. Debreczenből *S. Szabó József* tanár, *Tempa* életrajzírója lesz jelen az ünnepélyen. Az ünnepi ódát *Lévay József*, a kitünő költő írta s fogja elszavalni.

* **Új beosztások a járásokban.** A belügyminiszter jóváhagyta Hajdúvármegye törvényhatóságának azt a határozatát, mely szerint a balmazújvárosi járás Debreczen székhellyel központi és Hajdu-Böszörmény székhellyel hajduböszörményi járásra osztatott fel és hogy a nádudvari járás székhelye Nádudvarról H.-Szoboszlóra helyeztetett át. E beosztás szerint Hajdúvármegyének három járása van, ugymint: 1. *Közponii járás.* Székhelye: Debreczen. Idetartoznak: Balmazújváros, T.-Csege, Egyek, Mikepécs, Vámospécs és H.-Sámson községek. 2. *Hajduböszörményi járás.* Székhelye: H.-Böszörmény. Idetartoznak: Alsó- és Felső-Józsa, Téglás, H.-Dorog és H.-Hadház községek. 3. *Hajduszoboszlói járás.* Székhelye: H.-Szoboszló. Idetartoznak: Földes, Kaba, H.-Szóvát, Tetétlen, Nádudvar és Püspökladány községek.

* **Elfogott sertéstolvaj.** A gyomai csendőrség táviratilag értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy a kerületébe tartozó Endrődről két disznót loptak el, melyet valószínűleg Debreczenbe szállítottak. *Dobos József* rendőrbiztos a távirat vétele után mindjárt megkezdte a nyomozást, mely teljes sikerrel járt. Huszonnégyóra alatt megkerült a sertéstolvaj *Dózsa Mihály* napszámos, ismeretes dohányesempész személyében, ki bevallotta, hogy a két hizót 6 lopta el és rögtön el is adta. A veszedelmes tolvajt Gyomára szállította a rendőrség.

* **Rosszul végződött tréfa.** Ugy tartja a példaszó, hogy: „*tréfa is módjával jó.*” Ennek igazságát szomorúan tapasztalta *Ökrös Sándor* 25 éves kocsilakatos is tegnap. Az államvasutak helyilámpájának megtöltögetésével foglalkozott, miközben merő tréfából az égőközvet belemártogatta a bádognakába, mely telve volt petróleummal. A tréfa azonban balul ütött ki, mert a kanna szétrobbant és a meggyuladt petróleum a tréfálkozó lábát súlyosan összeégette.

* **Lótenyésztési jutalomdíj-kiosztás a Hortobágyon.** A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság a Hortobágy pusztán június hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, a lóvásártéren népies lókiállítás és a földmívelésügyi miniszter segélyezése mellett, lótenyésztési jutalomdíj-kiosztást rendez. Az érdekes kiállítás és jutalmazás iránt nagy az érdeklődés gazdakörökben.

x **Egy kis kanári madár** Péterfia-u. 14-ik számú háztól kirepült. Szíves megtaláló keretik nevezett házhoz visszavinni, hol illő jutalomban részesül.

* **Az Angol Királynő kertmegnyitása.** Debreczen legkellemesebb nyári szórakozó helye *Hauer Bertalan* pompás nyári udvarkertje, melynek modern berendezése Debreczenben páratlan. Ezt a kellemes nyári szórakozó helyet *Hauer Bertalan*, ma szerdán és csütörtökön nyitja meg. A megnyitás alkalmából szerdán a Magyar testvérek, csütörtökön *Rácz Károly* zenekara fog szebbnél-szebb műsorral hangversenyezni. A közönség figyelmes kiszolgálásáról *Hauer Bertalan* garantál. Frissen csapolt *Dréher sörök*, választékos villás reggeli — gazdag étlap áll a közönség rendelkezésére. Az eseményszámban menő kertmegnyitásra felhívjuk a közönség figyelmét.

Bivaly tej kapható, naponta frissen, *Piac-uteza 41., az I. emeleten jobbra.*

EGYLETI-ÉLET.

Egy jótékony egyesületről.

A „*Debreczeni Tisztviselők Önszegélyző Egyesülete*” kedvezményei.

Mindig örömmel emlékezünk meg az olyan irányu mozgalomról, melynek célja a társadalmat alkotó elemek sorsának könnyebbitése. A humanizmus fenn lobogó zászlója alá sokan gyülekeztek már azon nagyszívű emberek közül, kik életük feladatául embertársaik sorsának javítását, nehéz helyzetüknek békésebb mederbe terelését tekintik.

A „*Debreczeni Tisztviselők Önszegélyző-Egyesülete*” is a humanizmus jel-szavával indult hódító útjára. Hogy mily sikerrel tette meg ez utat, fényesen igazolja sok, igen sok tapasztalat. Ez az

emberbaráti érzésből keletkezett egyesület mindent elkövet, hogy tagjainak minél több előnyt biztosítson. Lázás tevékenységet fejt ki derék vezetősége, hogy az egyesület nemes célját minél tágabb körben megismertesse.

Csak önmagának szerez sok, igen sok előnyt, ki az egyesületbe tagul belép. Üzletekben, fényirdákban, fürdőkben, a színháznál nagy kedvezményben részesül. Ezenkívül a tagok előnyös pénzkölcsönöket, esetleg segélyt is igényelhetnek sőt az elhalt tagok özvegyei és árvái is segélyeztetnek.

Az egyesületnek tagja lehet minden egyházi, köz és magan-ferfi vagy női tisztviselő. A fizetendő díj nagyon is csekély, mert a 2 kor. beirási díjon kívül minden tag legalább 60 korona értékű alaprészt jegyez, mely 30 hónap alatt, havi ket koronával törleszthető.

A nagy előnyökkel szemben, melyet az egyesület tagjainak biztosít, igazán hogy csekélységnek nevezhető e havi befizetés. Szeretjük hinni, hogy a kedvező alkalmat minden tisztviselő felhasználja s tagul iratkozik be a humanus célú egyesületbe, mely falragaszokon is felszólítja Debreczen közönségét, hogy saját jól felfogott érdekét tekintve, iratkozzék be az egyesület tagjai sorába.

SPORT.

* **A vadásztársulat szervezkedése.** A vadásztársulat ujonnan való szervezése ügyében megindult mozgalom mind élénkebb érdeklődéssel találkozik. A mozgalom megindítója, *Orosz Sándor* főszolgabíró a „*Debreczen Városához*” címzett vendéglő helyiségébe hívta össze tegnap értekezletre az érdeklődő tagokat, hol az egyes tisztségekre megtörténtek a kijelölések. Az alakuló közgyűlés — mint már megemlítettük — e hó 8-án, vasárnap lesz a városháza nagy tanácstermében.

TÁVIRATOK.

Királyunk üdvözlete.

Budapest, május 3. (*Saját tudósítónktól.*) Ő felsége üdvözlő táviratot küldött *Edvárdnak*, örömét fejezve ki a békekötés alkalmából. Legelső üdvözlő táviratot *Vilmos* császár küldte.

Ujságírók a kereskedelmi miniszternél.

Budapest, június 3. (*Saját tudósítónktól.*) A „*Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézeté*”-nek igazgatósága *Falk Miksa* dr. elnök vezetésével ma tisztelgett *Láng Lajos* kereskedelemügyi miniszternél. *Falk Miksa* dr. üdvözlőbeszédére a miniszter meleg szavakban köszönte meg a hirlapírók megemlékezését s barátságos beszélgetés után szíves kezsszorítással bucsuzott el a küldöttség tagjaitól.

Nem lesz intendáns.

Budapest, május 3. (*Saját tudósítónktól.*) *Berzovicz Albert* kijelentette, hogy az intendánságról szóló hír valótlan. Eszéágában sincs

olyan állást betölteni, melynek fő-
lősleges voltát már évek óta han-
goztatja.

Edvárd király üdvözlése.

London, június 3. Edvárd király a
világ minden részéből kapott üdvözlő
táviratokat. A birodalom valamennyi
gyarmatából táviratok érkeznek, a melyek
mind arról adnak hírt, hogy a béke
megkötése nagy örömet keltett.

Lemondás a mandátumról.

Budapest, május 3. (Saját tu-
dósítónktól.) Miksa Imre a felvinesi
kerület mandátumáról a petíció visz-
szavonása előtt lemondott.

Merénylet a párisi rendőrfőnök ellen.

Páris, június 3. Lőpine rendőrfő-
nököt, a mikor a kórházba ment, hogy
meglátogasson egy rendőrt, aki egy ve-
rekedés alkalmával megsebesült, revolver-
lövésekkel támadta meg egy embereso-
port, a mely a kórház előtt összeesődött.
A rendőrfőnök nem sebesült meg. A me-
rénylek elszőktek. A vizsgálat folyik.

A pécsváradi választás.

Pécsvárad, május 3. (Saját tu-
dósítónktól.) Mai új választáson dé-
lig Egry Béla függetlenségi 216,
Kernek Adám parasztjelölt, szintén
függetlenségi 114, Vedella nép-
pártira 72 szavazatot adatott le.

Délután négy óta Vedella nép-
párti jelölt állandóan többségben
van.

Dinamit a tárgyaló teremben.

Nagyvárad, május 3. (Saját tudósi-
tónktól.) Nagy pánikot okozott ma a tör-
vényszék egyik tárgyaló termében egy
bűnjelket tartalmazó csomag felbontása.
„Hajkenőcs“ ezimel volt ellátva és fél-
kiló dinamitot tartalmazott. A dinami-
tot a magyarosikói esendőrség kobozta
el s azóta a többi bűnjelkekkal együtt a
törvényszéknél őrizték, hol ma fölismerve
biztonságba helyezték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítélt sztrájkolók. A debreczeni
kir. törvényszék Oláh Miklós dr. elnökle-
te alatt tegnap folytatta tovább a sztrájkoló
kőművesek ügyében a főtárgyalást. A ta-
ruk vallomásából, de meg a vádlottak
nagyobb részének önbeismerő vallomásá-
ból is bebizonyították vette a törvény-
szék, hogy a vádlottak ezélja a munka
beszüntetése volt és hogy el voltak ha-
tározva arra is, hogy ha kell, erőszakkal
is megakadályozzák szaktársaikat a munka
folytatásában.

Szintén megállapították vette a tör-
vényszék, hogy a sztrájkolók közül Bajdó
István Nagy József ellen a panaszolt
könnyű testi sértést elkövette s hogy
munkásait a munka folytatásában erősza-
kos fellépéssel akadályozták meg a
sztrájkoló segítők.

Udvarhelyi Dezső dr. kir. alügyész
vádbeszéde s a védelem előterjesztése
után a törvényszék kihirdette ítéletét,
mely szerint Bajdó Istvánt magánosok
elleni erőszak és könnyű testi sértés
miatt két hónapi börtönre ítélte. A töb-
biek három heti, két heti s egy heti
börtönbüntetéssel sújtattak. Az elítélt
kőművesegédek felebbezést jelentettek
be az ítélet ellen.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: Jablonczay Kálmán.

IV.

12

A szenvedély rabja.

(Folytatás.)

Urnóm azonban reá sem hederített,
sőt hátat fordítva engedte a fétjét a ki-
nos magányba távozni.

A midőn gazdának lassu léptei
a távolban elhangzottak Crea grófnő fel-
állott az asztaltól és fagyos mosolylyal
ajkán hálósobájába távozott, melynek
zárját kétszeresen ráfordította,

— No hiszen ez zsep egy szerel-
mes pár! — gondoltam el magamban.
Nem tudtam a fejembe verni, hogy egy
férj hogy tud ilyen gyenge lenni.

Ezt is megtudtam később. Szintén
egy vacsora alkalmával — a midőn bu-
csuzásra került a sor, mig odakint a
legádázabb vihar tombolt, azt kérdezi
gazdám a nejtől:

— Kedves grófnő, nem fog félni az
éjjel egyedül, ebben a borzasztó vi-
harban?

— Én soha sem félek! — válaszolt
a nő hidegen.

— Nem engedné meg szép felesé-
gem — folytatá lassu remegő hangon
gazdám — hogy az éjjel én örködjem
édes álmai felett...

A grófnő, mintha vipera csipte
volna meg, úgy ugrott fel az asztal
mellől.

Lángoló szemei gyűlölettel tapadtak
férjére.

(Folyt. köv.)

Haszonbérbe adás.

A debreczeni református egyház
iskoláztatási alapjához tartozó 362
kat. hold 1300 öl Szepesi földbirtok,
mely most az Őri Mihály haszon-
bérletében áll, úgy nem különben
az ugynevezett Táblaház utáni 21
hold 750 □ öl ondódi föld, a mely
most a Vilmányi Imre haszonbérlet-
ében áll s a melyek haszonbérleti
ideje f. é. október hó elsejével le-
jár, ettől a naptól számítandó időre
és pedig előbbi 12, utóbbi 6 évre,
a gazdasági bizottság rendelkezése
nyomán nyilvános árverésen, mely
a ref. egyházi hivatal nagy termé-
ben folyó június hó 9-ik napján (Hétfőn)
délután 3 órakor fog megtartatni,
külön-külön haszonbérbe adatik. A
részletes feltételek az egyházi hiva-
talanban a hivatalos órák alatt Hódy
Béla levéltárnoknál megtekinthetők.
Debreczen, 1902. május 31.

Szinay Gyula,

a gazdasági bizottság elnöke.

331 szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat ÖRLEMÉNYEINEK ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Buda-
sten tartott általános malomgyűlésen megállapi-
tott s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási,
fizetési és szállítás módzatokra vonatkozó
egyezmények szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákon- ként a 85 kilogr.	
		kor	fill	kor	fill
A.	Asztali dara nagyszemű	32	20	—	—
B.	„ aprószemű	31	20	—	—
0.	Királyliszt	31	20	—	—
1.	Lángliszt kivonat	30	60	—	—
2.	Elsőrendű zsemlyeliszt	30	—	—	—
3.	Zsemlyeliszt	29	20	—	—
4.	Elsőrendű kenyérliszt	28	80	—	—
5.	Közép kenyérliszt	28	20	—	—
6.	Kenyérliszt	27	40	—	—
7.	Barna kenyérliszt zsákkal	26	40	—	—
7 ^{1/2}	„ „ II.	25	60	—	—
8.	Takarmányliszt	12	80	—	—
11.	Finom korpa zsákkal	9	40	—	—
11.	„ „ zsák nélkül	9	—	—	—
12.	Durva korpa zsákkal	9	40	—	—
12.	„ „ zsák nélkül	9	—	—	—
12.	Csirke buza zsák nélkül	8	—	—	—

A zsákok sulytartalma, — tetsulyt tisztasulynak
véve;

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1902. június 4.

Moly, kár ellen biztosító

megóvó intézet

VÉGH GYULA

szücsmester,

Debreczen, Gróf Degenfeld (Rózsa-
ter 3. sz. Szikszai-ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség becses figyelmét felhívni elsősorú
szücs-műhelyem berendezésére, ahol
elvételek mindenféle téli ruhák nyári
gondozását, u. m. utazó bundák, láb-
védők koci takarók, szőnyegek, női-
és férfi felöltők stb. a legnagyobb fel-
ügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pon-
tos és szolidaságáról méltóztassék meggyő-
ződni. A nyaralásra beadott ruhák tüze-
ellen biztosított helyen tartatnak.

Levelező-lapok czímre kül-
dése után házhoz is elküldök.

610 v. k. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróság-
nak V. 1107—2 1902. számú vég-
zése folytán közhírré tétetik, mi-
zerint Várady József részére Dusa
József és neje debreczeni lakosoktól
462 korona 26 fill. tőke ennek 1901
évi december hó 31 napjától szá-
mitandó 5%-os kamatai és eddig ösz-
szesen 102 kor. 80 fill. perköltés
erejéig 1902. évi April hó 18-án
biróilag felülfoglalt és 2213 kor.-ra
becsült butorok és egyéb ingóságok
1902. évi június hó 16-ik napján, délelőtt
10 órakor kezdetét veendő és Debrec-
zenben, Magas-utca 7. sz. a. meg-
tartandó nyilvános birói árverésen
a legtöbbet ígérőnek azonnali kész-
pénzfizetés mellett szükség esetén
becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen 1902. évi május hó
13-án. Bóldogh Zs. kir. végrehajtó

ad 6127 sz.
1902.

Hirdetmény.

Hajduvármegye kir. tanácsos Alispánja az 1902. évi május hó 30-án kelt 6127. számú rendeletével a Nagyváradi—Budapesti törvényhatósági ut 3.—4.—41. klm. szakaszok, továbbá a Debreczen—Budapesti törvényhatósági ut 21.1—22.4 klm. szak. földfeltöltés és a Debreczen—Nyiradonyi törvényhatósági ut agyagolás helyreállítását 9703 korona 50 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1902. évi június hó 14-ik napjának d. e. 9 órájára Hajduvármegye Alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a **kitűzött nap d. e. 9 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1902. május 30.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI ...
ARCZENŐCS
ÉS ESZÉKI ...
SZALVATOR-SZAPPAN ...

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. 'SZALVATOR' gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan " 1 kor.
1 tégely kézi paszta " 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71,012 száma B. m. rendeletnek.

... FORAKTAR, BUDAPESTEN
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyserész ...
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Tavaszi és nyári idény 1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3.10 méter hosszú, teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mellény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju-szövet.
" 6.—és 6.90 jobb	
" 7.75 finom	
" 8.65 finomabb	
" 10.—legfinomab	

Egy szelvény fekete salontöbnyhöz 10 frt., úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és megbízhatónak elismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszerrinti szállításért biztosítók. Magánvevők, ha közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelen-tékenyen takarítanak.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság magyarországi osztálya

Budapest, Váci-utca 20 szám., az „Adriai biztosító-társulat“ házában.

Bárá Lodmaniczky Frigyes intéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3,000,000 kor.
Tartalékok 2,588,964 kor.

E társaság, mely a cs. kir. szab. „Adriai biztosító-társulat“ védnöksége alatt alakult, mindennemű terményeket biztosít jégkár ellen és a t. cz. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megállapított biztosítási feltételeket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítettek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak az „Adriai biztosító-társulat“ magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Vezérügynökség: vezető: **Leszkay Ferenc** titkár: **Váradi Ignác**.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyserész-féle balzsam

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve. A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyser a tüdő és mell minden betegséginél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyit. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglehetően gyógyítja a gyomorgöresöket, kólikát és szaggasásokat. 5. A könnyű székelést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknel, eltávolítja a felbőfögést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csodagyógyser minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggaszt, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kilitása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülheti

Thierry A. gyógyserész százlevelű rózsabalsamával

egyedül valódi mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhithetésében utó-érhetetlen. A valódi százlevelű rózsabalsam használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mindennemű sérelmek láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak sőt csontszu ellen: ütes-, szurás-ló-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknel hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértörődés, fülzugás és a gyermekeknel előforduló kisebesedések ellen stb.; a széküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. 2 tégely, csomagolás, szállítólevelével és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czögnek „Thierry A. őrangyal-gyógyseretára Pregradában“ beleégetve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen mig az orvos megérkezik, természetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig e régi, kipróbált, olesó megbízható s amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségekre mindig készletben kellene tartani. A hol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi czim alatt:

Thierry Adolf LIMITED őrangyal-gyógyseretárától, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár: Budapest Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógyseretárában.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KI
eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet
házat stb.
szobaleányra
szolgállóra
kocsisra
házmesterre
háztartásra
nevelőre

gazdasszonyra
szakácsnőre
vinczellőre
kulcsárnőre
tízletvezetőre
könyvelőre
üzlettársra
segédre
stb.-re
van szüksége
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Legalkalmasab ajándék
egy fényképező kamra.
Kellems szórakozás és

hasznos időtöltés. Ingyen-
oktatás és utasítás. Tes-
sek árlapot kérni

Komáromi József fényké-
pészeti szaküzletéből Deb-
reczen, Piacz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
Hatvan u. 4 sz. (Koszo-
rus-ház), hol mindennemű
földfesztekek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firnisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olcsóbban mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

Tanuló leányok
felvételnek Rózsa La-
josnál Kistemplom-tér.

Martinkán

négy nyilas szálló nagy
pajtával együtt eladó
Czim a kiadó hivatalban

Hirdetések
felvételnek

a
kiadóhivatalban
Csapó-utca 9.

Árleszállítás

1902 május 1-től.

Pirszen (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.
Debreczen sz. kir. város
légszeszgyárában.

Ugyanott tekete

köszén-kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elárusítók-
nak kedvezmény.

LIPIK.

1-ső rangu fürdőhely Szlavóniában.
Egyetlen jódtartalmu alkalis hőforrás
(64°C) a kontinensen.

Első díjakkal kitüntetve Budapest
1885., és 1896., London 1893., Bécs és
Róma 1894., és Brüssel 1897.

A lonjavölgyi vasut állomása (Dogosellon
ál.) Azonkívül a déli vaspálya állomása Pak-
raez-Lipik-Kanizsán és Barscon át (Zóna-
tarifi.) Indulás Budapestről a m. á. v. fiúmei
gyorsvonatával 7 óra 15 perc. reggel, érkezés
Lipikre 1/2 6 órakor, d. u. Rómából, Bulgáriá-
ból, Boszniából, Brod-Nowszkan át.

Minden irányban nappali gyorsvonatok.

64°C. hőmérsékletű hőforrása gazdag
nátrium-tartalmánál (magyar Ems) és jóde-
gyületeinél fogva fürdő és ivókurára kiválóan
alkalmas.

Kitűnő hatású idült gyomor-, bel-, géges
hurtnál, hólyaghajóknál, köszvény- és csuozs
bajnál ischiásnál, azonkívül veretésegeknél,
görvélykórúknál és egyéb mirtigy és esontbantal-
máknál.

A legkényelmesebb igényeknek megfe-
lelő fürdőberendezés (porcellan-, marvany-, iz-
zasztó és bassin-fürdők) fényesen berendezett
szállók, új gyógyterem, gyermek-gyógyintézet,
zongora, társalgó-, éttermek, kávéház stb.
fedett sétány, remek évszázados park, laven-
tenis; mindenütt villamos világítás, Kitűnő
zenekar. A fürdőidény alatt prof. dr.
Marchalkó Tamás ur is rendel a fürdő-
helyiségben. Jodhévvíz szétküldése egyene-
sen a forrástól, továbbá Édeakuty L. B.
cégtől Budapestben. Lipiki forrásó köz-
vetlen a fürdő igazgatóságnál rendelhető.
— Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Olcsóbb, mint bárhol!

PÁSZTOR GYULA ÉS TÁRSA

vas-, szerszám- és rézárú-kereskedése.

Debreczen, Csapó-utca,
Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmér-
van szerencsénk felhívni vas-, aczél-
és rézárú-kereskedésünkre Debreczen,
Csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök: Láncos
mindenfélé ekerézek és kézi szerszámok.
Vasboronák, lánczok. Angol gépszij és
gépfelszerelések.

Háztartási cikkek: Takarék tűz-
hák, konyhaedények, solingeni evő sze-
rek, ollók és zsebkések. Épület és butor
vasalások. Műszerek minden kézműves szá-
mára mérsékelt árak mellett.

Épület vasgerendák és falkötő va-
sak külön aján-
lat szerint.

Vadászati kellékek: Vadászfegyve-
rek, revolve-
rek és töltények, ugy szinte mindenfélé
hozzávaló felszerelések igen jutányos árak
mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyor-
san eszközöztetnek.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi újdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnel,

Debreczen — Rózsater.

ILLATSZEREK

mosdó, szappanok,
szájvizek, fogpo-
rok, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék,
péncz és szivartárczák.

uti bőröndök

legjutányosabb árban kaphatók

Szen-Királyi Tivadar
műipar áru üzletében.

„DURABEL”

zöld fedellemez, tartósságra és czélszerűsége nézve
felülmulhatatlan.

Carbolineum, Kátrány, Kocsikenőcs,
elszigetelő lemez, aszfalt és kőfedél-
lemez:

John-féle szab.

Kéménytoldok, Kémény-ajtócskák, lég-
mentes zárral, padlás-ablakok kovácsolt
vasból kapható

LUKÁCS VILMOS-nál DEBRECZEN,
Hatvan-utca 5.

Melocco Péter beton és cement-áru gyáranak képviselője.